

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročina se pošilja upravnemu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice hšt. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.
Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.
Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr.,
dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Obljube poljedelskega ministra.

Naš poljedelski minister, grof Ledebur, je že večkrat pokazal, da mu bije gorko srce za toli stiskani kmečki stan. Ako bi bil on ob enem ministerski predsednik, kakor je to Meline na Francoskem, bi gotovo prav mnogo dosegel. Minulo soboto je gospod poljedelski minister imel v državnem zboru zopet znamenit govor, iz katerega naslednje posnamemo:

V kmetijskih stvareh se morajo strinjati nameni poljedelskega ministerstva z nameni posameznih dežel. Tu je treba v prvi vrsti skupnega pa stanovitnega dela. Za direktno povspeševanje kmetijstva se je letos odločila večja svota, kakor poprej, posebno za živinorejo. V ta namen ni dovolj, da se delijo premije, ampak skrbeti je treba za čista plemena, za ustanovitev živinorejskih zadrug, tudi se kmetom priporočajo mlekarne zadruge. Ministerstvo je tudi pripravljeno skrbno podpirati konjereo.

Na to je minister našel one pripomočke, s katerimi želi ministerstvo povzdigniti pripravljanje krme, domače hmeljarstvo in vinogradarstvo. Država bode tudi pomagala, da se v večji meri seje ameriška repa. Tudi je minister povedal, koliko podpore so doobile vinarske zadruge na Tirolskem in v Istri ter da je opomnil deželna predsedništva, naj ondi, kjer se vino prodaje, dajo vino poskusiti, ali ni morda skaženo ali narejeno, tudi takrat, ako nihče tega ne sumniči.

Država hoče podpirati tudi pridelovanje lanu. Kar se pa tiče kmetijskega poduka, izjavil je minister, da se bodo podpirale nižje kmetijske šole. Ljudstvo naj se teh šol oklene, učitelji teh šol pa se naj izven šole seznamajo s krajevnimi razmerami in potrebami.

Z nižjimi živinozdravniškimi šolami, o katerih je govoril poslanec Plass, treba nekako previdno postopati, ker je mnogo nasprotja. Ta nasprotja izhajajo posebno iz živinozdravniških krógov, toda poljedelsko ministerstvo stoji v tej reči na strani kmetovalcev. Da bi kmetje svoje pridelke prodajali vojaštvu, to zdaj ni mogoče, pač pa se to zgodi, ko se ustanovijo kmetijske zadruge. Žal, da se predlog o teh zadrugah v tem zasedanju ne more rešiti, pač pa pride ta predlog v novem državnem zboru takoj na dnevni red.

Kar je rekел g. minister o žitnih borzah, to nam ne more dopasti. Čudno, da ne more priti do spoznanja, da pridelkom naj določeno ceno dá pridelovalec, ne pa špekulant. Pač pa nam dopade sklep: Vlada hoče tudi kmetovalcem biti pravična, ki nič druga ne terjajo, kakor pravico. Kaj pa je pravica v gospodarskih rečeh? Pesnik Schiller pravi v »Demetriju«: »Pravica je umetna stavba svetovnega oboka, kjer ena reč vse in vse eno reč drži in z eno rečjo vse stoji in pade.«

In ta ena reč v gospodarskem in državnem oziru je kmetijstvo.

Nova volilna pravica.

(Konec).

Volilci pete kurije volijo prej ko volilci prvih štirih kurij. Ker imajo 72 poslancev voliti, je odkazanih tudi 72 volilnih okrajev. Na Štajarskem so štirje: Gradec, Bruck, Feldbach in Celje. Volitev je tu pri nas indirektna, posredna, to se pravi, da oni, ki imajo pravico voliti, ne volijo kar naravnost poslanca samega, ampak le določeno število volilnih mož, ki se potem zberejo na obkazanem kraju ter volijo pravega poslanca. Da se ljudje lažje udeležijo volitve, se bo vršila v vsaki občini, ki ima vsaj 500 prebivalcev. Na 500 duš namreč se voli jeden volilni mož. Ako občina nima toliko ljudij, se združi s sosedno občino pri volitvi, a v tem slučaju določi okrajni glavar kraj, kjer se ima voliti.

Ako ima občina več ko 500, a manje ko 1000 duš, sme voliti dva volilna moža, ako znaša razloček vsaj 250; kar je namreč nad 250, se šteje, kakor bi jih bilo 500, a kar jih je pod 250, se ne štejejo. Občina torej, ki ima 1897 duš, sme voliti 4 volilne može ker ima trikrat po 500 in še povrh 397 duš, torej nad 250 več; nasproti pa občina s 1697 prebivalci le samo 3, ker ima trikrat po 500 in povrh le 197 duš, ki se ne morejo upoštevati. Ako poveš ali zapiseš pri volitvi volilnih mož preveč ali premalo imen, tvoja volitev zavolj tega še ni neveljavna; če jih našteješ pet namesto štirih, veljajo prva štiri imena, peto pa ne več; ako pa jih imenuješ samo tri namesto štirih, tudi ta tri imena veljajo in se štejejo. Izvoljen je, kdor ima absolutno večino, to se pravi, kdor dobi več, kakor polovico glasov navzočih volilcev. Volitev se začne na določenem kraju in ob določeni uri, če tudi ni vseh volilcev skupaj. Absolutna večina velja za volitev volilnih mož in poslancev. Volitev volilnih mož je pri nas ustrena. Volilni mož postati ima pravico oni, ki 1. sme voliti v peti kuriji, ki je 2. star 30 (ne samo 24) let, in ki ima 3. vsaj že tri leta državljanško pravico. Ti volilni može volijo pismeno poslanca na odkazanih volilnih krajih. Tu pri nas so ti volilni kraji slediči: Celje za okrajna sodišča Celje, Vrško, Gornjigrad, Laško in Šoštanj. — Konjice, Slov. Gradec; — Brežice za okrajna sodišča Brežice, Sevnica in Kozje. — Rogatec za okr. sodišča v Rogatcu in Smarijah. — Ptuj za okr. sodišča Ptuj, Ormož in Sv. Lenart. — Maribor za okr. sodišča Maribor ob levem in Maribor ob desnem strani Drave in Slov. Bistrica. — Marenberk, Lonč za Lonč, Ivnico (Eibiswald) in Ščavnico (Stainz). — Radgona za Radgono in Cmurek. — Lipnica za lipniško in

arvežko (Arnfels) okrajno sodišče. Volilni možje volijo poslanca pismeno, to je, da zapišejo izvoljeno ime na listek.

Ne zamudi letos volitve, porabi svojo pravico, voli po svoji vesti, neustrašeno, rabi svojo voljo in svojo pamet, ne udaj se zapeljivcem, ki se ti pred volitvijo sladkajo, a po volitvi — ?! Ne zamudi tedaj priložnosti, da koristiš splošnemu, ugodnemu uspehu. Oglasí se v pravem času pri svojem županu ter ga opozori, da imaš volilno pravico, da te ne izpusti izmed volilnih imen v zapisniku.

Po razglasitvi ali oklicanju volitev mora v občinski pisarni biti volilni zapisnik vsakomur na razpolago teden dni, ne samo onim, ki imajo pravico voliti, temveč tudi onim, ki te pravice nimajo. To pa zato, da vsakdo lahko uvidi, je-li njegovo ime zapisano ali ne, ali se ni morebiti kaka druga pomota pri zapisovanju vrinila. Na ta način se župan v težavnem poslu pri sestavljanju zapisnikov nikakor ne ovira, marveč podpira.

Ako je treba dokazati, da imaš volilno pravico po novi postavi, vzami dotedne listine (domovnico, poselsko ali službeno knjižico, krstni list) s seboj, da jih pokažeš v občinski pisarni. Ne odreči se z lepa ali celo brez uzrokov svoji volilni pravici, ki je za te nekaka dolžnost. Ne reci, e, saj bodo brez mene opravili! Kaj pa, ko bi vsak tako rekel? Kdo bi potem volil, kdo bi bil izvoljen? Tudi o tej reči se uči od nasprotnikov. Oni delujejo za svojo nam sovražno stvar, na vse kriplje, povsod in vedno, na dovoljene in nedovoljene načine.

Vi pa, ki imate posle, delavce, uradnike itd. pri sebi v službi, nikar jim ne kratite volilne pravice! Nazzanite njih imena in potrebne podatke pri občinskem predstojništvu. Dajte njim priložnost, da storijo svojo dolžnost po svoji, ne po vaši vesti, želji ali volji. Vsak izmed njih je človek kakor vi, ima človeške (ne živalske) dolžnosti po svojem od Boga mu odkazanim stanu in si želi za to tudi človeških pravic.

Cerkvene zadeve.

Nova okna čadramske nove cerkve.

Zima je za kmetovalca čas počitka, ne pa za stavitelja novega poslopja, ker on tudi v zimskih dnevih misli in tuhta, kako bi si potrebnega gradiva in eno in drugo lepše in bolj trpežno priskrbel. Tako je tudi s stavbo naše nove cerkve. V tem letu jo upamo srečno pokriti. V ta namen se je že meseca decembra stavbeni les sekal in se še seka pri raznih domačih in sosednih dobrotnikih. Do 150 dreves že v ta namen leži. Zdaj je pa tudi že vprašanje samo po sebi nastalo, kje in kako bomo dali nova okna, in iz kakega gradiva pa tudi okvire napraviti?

Svetoval se nam je štiri leta ali še starejji mesečen ali še boljše bi bilo železo, pa oboja tvarina bi stala na stotine; kajti omeniti se mora, da naša nova cerkev bo v renesans-slogu v podobi križa zidana in ima v ladji na vsaki strani dve okni, v kapelah tudi po dve in od strani ladje v kapelah še po jedno, pri velikem oltarju v prezbiteriju pa je na levi strani dvojno okno vštric oratorija, za vsem torej 12 oken, kajih vsako je 7-30 metrov visoko in -osem onih v ladji in kapelah je vsako 1-70 metrov široko, ostala štiri pa so 1-30 metrov široka. Iz tega zvedenci že lahko spoznajo, da je inženir več ko dovolj skrbel za zadostno svetlobo naše cerkve, in sicer tako, da je sam rekel, da se boji, da bo pri solnčnih dnevih presijajno svetla.

Pri naših skromnih razmerah, kakor na kmetih sploh, ni upati, da bi se zidovje kedaj moglo prav lepo

slikati dati, kakor se je to v preteklih stoletjih in se še dandanes navadno v mestih zgodi z mozaikom, z zlatom in dragocenimi barvami. Zato smo začeli misliti, kako bi se lepota naše nove cerkve z okusnimi okni povisala in pisalo se je povsod znani tvrdki za malana okna Neuhauser in dr. Jele v Inomostu, kakšne okvire bi si naj priskrbeli, ako se nam morebiti kedaj posreči kakega daritelja za eno ali drugo okno pridobiti?

Odgovor se je glasil, da ako si kar hitro tam umetna okna naročimo, nam niti jednega okvira treba ni, ker se to delo kar v zid pritrdi in ima večni obstanek. To naznanilo se je faranom in nekaterim drugim razodelo s prošnjo, da bi pomagali k temu kinču. In res, kar hitro je obljubila blaga udova Frančiška Magerl v Oplotnici za jedno okno 500 gld., gospa udova Jozefa Prus v Konjicah tudi pogojno za eno, ravno tako smo tudi upali od gg. sinov dedičev leta 1888. umrlega premožnega Franceta Kunej za eno okno dobiti potrebnega zneska njemu v blagor in spomin, kakor je še pri nas lepa navada, da premožni dediči kaj za cerkev darujejo, ako rajni sam tega morebiti ni storil ali storiti ni več mogel, ker ga je smrt prehitela.

Ta želja in potreba naše nove cerkve se je dné 4. januarija našemu mil. knezo-škofu Mihaelu ustmeno razodela in oni, ki so nam v svoji visokodušnosti in gorečnosti za lepoto cerkve in hiše božje že nad 500 gld. darovali, so kar hitro obljubili, da nam hočejo 2000 gld. za dve novi okni darovati. Ta nepričakovani veliki dar nam pogum daje, da še drugih dobrotnikov dobimo in ker je bil gosp. poslovodja Marko Dilic tvrdke Neuhausereve dné 16. januarija tukaj, potujoč v opravilih na Ogersko, smo morebiti predzrno na božjo milost in dobrotnikov dobrotljivost grešili in naročili vseh 12 velikih oken. Knezo-škofovo okno bo imelo podobo sv. Mihaela v prvem oddelku, v drugem podobo sv. Jurija in bo stale 2000 gld., štiri okna v kapelah bodo imela vsako tudi po eno podobo in sicer Matere božje, kraljice sv. rožnega venca, ker je pri nas ta bratovščina zelo razširjena, potem sv. Jožeta, sv. Leopolda in sv. Ane.

Vsako teh oken bo stale 800 gld., šest ostalih oken bo pa z belim steklom z okusnimi okraski, napravljenih brez podob, deloma zavoljo nižje cene, deloma zavoljo večje svitlobe vsa za 1900 gld. Vse delo bo torej stale gotovih 7200 gld., a obljubljenih imamo še le 3000 gld. Ker je naša nova cerkev za vsem 40 metrov dolga, v kapelah 25 metrov in v ladji 15 metrov široka in bo 18 metrov visoka ter ima toliko tako velikih oken, je gotovo, da naše naročilo ne bo svetlobi na kvar, kakor se to v mnogih cerkvah vidi; mislimo, da bodo vsi dobro misleči nas v tem podpirali, saj se spodbobi, da se hiša božja od navadnih hiš razločuje, ker je predpodoba nebeškega Jeruzalema!

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Skomarje 9 fl. 70 kr., Bizelj 30 fl., Sv. Hema 10 fl. 66 kr. Sv. Lovrenc v Puščavi 6 fl. 60 kr., Studenice 11 fl. 72 kr., Ruše 10 fl., Č. g. Planinšek Jakob 1 fl., Kamnica 1 gld. 10 kr., Sv. Marjeta na Pesnici 5 fl., Koprivnica 11 fl. 10 kr., Kapela pri Radgoni 20 fl. 33 kr., Sv. Ropert nad Laškim 5 fl. 83 kr.

Gospodarske stvari.

Važno za zemljiške posestnike.

Dnē 15. januarija t. l. so se objavile v uradnem deželnem časniku (»Grazer Zeitung«) spremembe o obstoječih tarifnih nastavkih, katere je sklenila deželna komisija.

Proti tem sklepom se smejo pritožiti občine, dalje zemljiški posestniki, kateri plačujejo vsaj šesti del vsega zemljiškega davka v občini in tudi poročevalci deželne komisije v teku šestih tednov po objavljenem sklepu pri deželnih komisijah v Gradcu.

Opozorjamo občine, naj se pritožijo zaradi visokih tarilnih nastavkov pri njivah, travnikih, vrtih, pašnikih in gozdih.

Pri vinogradih so se po velikem trudu našega poslanca g. Fr. Robiča, katerega je tudi gosp. Hinze v Ptiju krepko podpiral, tarifi izdatno znižali. Na pr. v mariborskem okraju:

Sedanj tarif		Spremenjeni tarif	
I. razreda	42 gld. — kr.	I. razreda	23 gld. 50 kr.
II.	32 » — »	II.	19 » — »
III.	23 » 50 »	III.	14 » — »
IV.	17 » 59 »	IV.	11 » — »
V.	14 » — »	V.	8 » 50 »
VI.	11 » — »	VI.	6 » 50 »
VII.	8 » 25 »	VII.	5 » — »
VIII.	5 » 75 »	VIII.	3 » 50 »

Žitne cene v Mariboru od dné 9. do dné 16. januvarija po hektolitrih: Pšenica 6 fl. 10 kr.; rž 5 fl.; ječmen 4 fl. 40 kr.; oves 3 fl. 30 kr.; koruza 4 fl. 45 kr.; proso 4 fl. 80 kr.; ajdina 4 fl. 70 kr. in fižol 6 fl. 50 kr.

Sejmovi. Dne 25. januvarija v Teharjih, Studnicah, Koprivnici in Slov. Gradcu. Dne 28. januvarija na Bregu pri Ptiju (za svinje) in v Artičah. Dne 29. januvarija pri Sv. Juriju ob Taboru.

Dopisi.

Iz Ptuja. (Kmetijsko bralno društvo v Krčevini) je priredilo običajno zimsko veselico s so-delovanjem društvenega mešanega zборa v nedeljo, dne 10. januvarija v gostilni g. Blaža Windisch-a na Štukih. Navzoči so se prepričali, kako društveni mešani zbor napreduje ter o prilikli veselic svojo častno mesto zastopa. Slišali smo, kako lepo doni narodna pesem iz grl kmečkih deklet in fantov. Pozdravljajoč društvenike, omenil je društveni predsednik svojo težavno stališče ter z veseljem konstatiral, da mu daje tolika udeležba znovič pogum delovati »Vse za vero, dom, cesarja«. Temu društvenemu geslu vsi navzoči, kakor iz enega grla s trikratnim živio pritrde. Društvo, oziroma odbor je pokazal, da je na pravem mestu, da je njega delovanje ljudska, narodna volja. Nepozabljivi škof Slomšek so nam nabrali toliko lepih pesmi, da jih narod in njega nasledniki prepevajo. Kaj pomaga pesniku trud, ako se narod ne briga za lepoto pesmi. Drage pevke in pevci! Zahajajte pridno k pevskim vajam, koje so vsako nedeljo in praznik od 1.—2. ure popoludne, ter prepevajte radi pesmi svojega naroda. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti.

Iz Mozirja. (Častni člani čitalnice) v Mozirju so postali gg. A. Ašker, bivši mozirski kaplan; Jos. Pirš, tukajšnji posestnik, in J. Škoplek, nekdanji nadučitelj v Mozirju. Za kaj-li »Domovina« samo gosp. Aškerca omenja? Morda ji o imenovanji dveh drugih ni ušečeno, ali neznano? Pri ravno istem zborovanju, dne 10. jan. izbacnili so se iz »narodne« čitalnice vsi slovenski konservativni listi ter se naročili židovski »Extrablatt«. To so menda iste »cajtinge«, iz katerih bodo srebalji duševni orjaki v čitalnici svojo modrost; saj je naš Ivan »Grozni« mogočno zatrjeval, »da za ideje se gre«. Posneh sili človeka, ako sliši govoriti ljudi o re-

čeh, katerih pač krvavo malo razumejo. — Pri vsej komediji, katera se je takrat v čitalnici vršila, pa ima glavno ulogo možicelj, kateri še ud čitalnice ni, a je vendar po svoji strupeni agitaciji vesel uspehov, da je le nasilil svojo infernalno jezo nad smradljivimi klerikalci. Mozirska čitalnica sme biti ponosna, da je edina na Slovenskem, katerej vsi konservativni listi smrdijo. Dober tek!

Iz celjske okolice. (Napredek.) V celjskem mestu se nahaja mnogo trgovin z raznoterim blagom. V novejšem času se je še neka nova trgovina začela, to je trgovina z živim človeškim mesom. Enako trgovino so nameravali pred par leti ustanoviti v Ljubljani. Toda vse, kar je bilo po mestu poštenega, se je vzdignilo, in mesnica se je zabranila. Proti ustanovitvi celjske besnice ali kakor že hočete: mesnice so se tudi upirali mnogoteri — toda preslabi so bili. Na vsaki način mora biti v celjskem mestu veliko število ljudij, katerim čudno diši — človeško meso. Pošteni ljubljanski listi so se javno upirali proti prodaji človeškega mesa; sta to storila tudi ona dva lista, ki izhajata v Celju?

Iz Velenja. (Veselica.) Dne 6. jan. je priredilo tukajšnje bralno društvo v prostorijah g. Raka zabavni večer kot prvo večjo narodno veselico v Velenju. Dasi je bilo za pripravo časa le nekaj dnij, je vendar bila udeležba od strani duhovske in posvetne gospode pa kmetov precej velika. Za zabavo so skrbeli šaleški pevci in šmarska godba. Veselico je otvoril s kratkim pozdravom naš narodni g. župan Ježovnik, v katerem je tudi izrazil svoje veselje nad probujeno Šaleško dolino. Pozneje so nastopili razni govorniki in navduševali navzoče za našo versko in narodno stvar. Gosp. zdravnik Skubic, kot predsednik veseličnega odbora, se je zahvalil vsem za obilno udeležbo. Hčerka nadsprevodnika Marna je deklamovala Gregorčičev »Naš čolnič otmimo«. Izmed raznih napitnic omenim naj ono bratski ljubezni in vzajemnemu delovanju narodnih trgov Velenje in Šoštanj kot čuvajev katoliškega in narodnega značaja Šaleške doline in pa edinstvo naši na podlagi katoliških načel, kar so vsi odobravali, le eden je neki takrat naredil precej kisel obraz. Želeti je res, da bi med nami Slovenci zavladala večja vzajemnost, kakor je bilo do sedaj, da bi se posebno sosedje meddobno podpirali pri vsaki dobri stvari. Tudi naš obče priljubljeni dež. poslanec, g. Iv. Vošnjak, se je oglasil in v lepih besedah pozdravil navzoče kmete. Priznati se mora, da je bila veselica prav živahnja, želimo še le več takih v Velenju! Čast zato vrlemu g. stražmeštru Fr. Kralju kot povzročitelju te veselice!

Iz Saleške doline. (Südmarkovci.) Dne 10. jan. so v Rakovih prostorijah priredili velenjski Südmarkovci ali »Südsmrkovci«, kakor sem jih tudi slišal imenovati, veselico, na katero so zborovali vse pravo in lažnivo nemštvlo od blizu in daleč. Tudi Stallner in Lenko sta se jih udeležila. Pri tej veselici je menda prvikrat nastopil kot nemški govornik mizar Smodiš, že po svojem imenu seveda velik Nemec. V tako pravilni nemščini in tako »prismojeno« je govoril, da so se vsi sмеjali, »boben« mu je moral vedno pomagati, da ni obtičal. Ta »boben« je tudi bil, ki je po slov. veselici v peč metal Ciril-Metodove užigalice, ki so ondi zaostale. Slovenci, zapomnimo si to! Ta strastni Nemec prodaja tudi »Südmärkove« užigalice v svoji prodajalnici. Pri tej prilikli opozarjam Slovence, da ima slov. užigalice družbe sv. Cirila in Metoda in slov. svinčnike naš narodni trgovci, g. U. Lager, na prodaj. Za »boben« bomo že skrbeli, da se sčasoma zmanjša. Istega dne zvečer je šlo pet voz na kolodvor po tuje goste. Toda slučajno so došli le trije z bobnom vred, ki se jim je bil peljal

naproti. Te veselice so se udeležili tudi nekateri obrtniki, ki jih Slovenci podpiramo. Sedaj vemo, kako je, odslej, nemčurčki, ne dobite več beliča od nas. Saj je dovolj naših poštenih domačih obrtnikov.

Iz Šaleške doline. (O naših rudarjih.) Na srečo je bila naša bojazen, izražena v Vašem cenjenem listu od dné 31. decembra 1896, da bode se mnogo rudarjev od službe izpustilo v Lappovih jamah, pretirana. Kajti g. pl. Lapp je odpustil le 56 rudarjev, kateri so z njegovo pomočjo vsi dobili službo v drugih jamah, več jih pa ne bo odpuščenih, ker je prometa s premogom dovolj. Tudi se trdno upa, da bo železnica iz Velenja do Spodnjega Dravberga še letos izdelana — saj je deželni glavar, grof Wurmbrand, pri svojem nastopnem govoru dné 28. decembra 1896 v deželnem zboru štajarskem izrečeno povdarjal, da se bo letos izdelala ta železnica in pa zveza v Zeltweg; potem seveda bode promet z Lappovim premogom se razširjal tudi na Korosko, in se število delavcev zopet izdatno pomnožilo.

Iz Teharij. (Marsikaj.) Ves hrup, katerega je bilo prizadljalo imenovanje častnih občanov, se je skoraj do celega poleglo. Le tu in tam še naletiš, da se še kdo o tem pogovarja. Z veseljem pa mi je zabeležiti, da vse hujskanje in strašenje naših nemškutarjev nasproti obč. odbornikom je bilo in je zaman. Kajti naši vrli obč. odborniki dobro vedo, da to imenovanje nima toliko drugega pomena, kakor to, da se je s tem močen temelj vzidal slov. prebivalcem, nekdajnim plemenitim Teharčanom, kjer imajo biti edino gospodarji slovenski možje v obč. odboru. Žalostno pa je, da se eden obč. odbornik z najhujšim tukajšnjim sovražnikom slov. naroda brati in vedno pri njem tiči, kateri bi najrajši sedajni obč. odbor ob življenje spravil, ko bi mu mogoče bilo. Torej g. obč. odbornik, vi niste na pravem potu, spravite se na pravo pot, če ne, bodo prihodnjič primoran Vaše ime javno razglasiti! Imamo pa tudi posestnika, kateri si tolmači z nemčurji vred, da bode njegova pravica pri prihodnjih volitvah gledč imenovanj častnih občanov prikrajšana, ker ima pravico v I. razredu voliti. Pa nič se ne bojte, vam ostane vedno ista pravica pri volitvah, kakor do sedaj. Zatoj bodite eno, ne pa dva, ker tega bi vam sploh ne svetoval. — K moji kritiki še omenim o naših dveh gospodičnah, od katerih eno tukajšnje občinstvo za »strikerjalo« zove. Zakaj ti dve tukaj omenim, hočem na kratko povedati. Če ni ena ali druga od obč. odbora dobila, kar je zahtevala, pa se je naravnost podala tožit ena k sedajnemu eks-obč. odborniku Jelleku, druga pa k sedajnemu eks-obč. odborniku M. Koštomažu. Gospodični, pomirita se; sicer bomo krepkejše govorili!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo sveti cesar pojde prih. mesec v St. Martin na južnem Francoskem, kjer biva sedaj sveta cesarica. — V državnem zboru so se pri razpravi o proračunu pravosodnega ministerstva oglasili tudi slov. poslanci Višnikar, grof A. Coronini, dr. Gregorčič, Nabergoj, dr. Šustersič in dr. Gregorec. V soboto, dne 23. jan. pa je zadnja seja poslanske zbornice. — Za Nižje Avstrijsko se uvede deželna zavarovalnica proti ognju. Za njeno ustanovitev daruje dežela 25.000 gld. — Krščanski socialisti prepustijo pri državnih volitvah tri mandate nemškim nacionalcem.

Češko. Sveti cesar so potrdili izvolitev dr. Podlipnega praškim županom. — Pri pravosodnem ministru je oni dan bilo par čeških in par nemških poslancev

zaradi okrožnega sodišča v Trutnovi; toda niso se mogli zediniti. Nemci hočejo čisto nemško sodišče, Čehi pa dvojezično.

Štajarsko. Višjesodni svetovalec dr. Urbas v Gradeu je postal dvorni svetovalec. — V nedeljo je v Stainzu priredil volilni shod prelat Karlon, v Ligistu pa Kaltenegger in dr. Gutjahr. Vrli Kaltenegger zopet kandiduje za kmečko, dr. Gutjahr pa za občeno kurijo.

Koroško. V nedeljo je bilo pri mil. knezošku dr. Kahnu več veleposestnikov; razgovor je bil o bodočih državnih volitvah. — Na nekem shodu je te dni celovski stolni vikar Weiss spravil dr. Steinwenderja v tako zadrgo, da je ta vodja nemških nacionalcev začel g. vikarja grdo psovati. Kaj da se s psovanjem prav nič ne dokaže!

Kranjsko. Za peto kurijo kandiduje katoliški delavec g. Jož. Gostinčar. — Ljubljansko katoliško delavsko društvo je imelo v nedeljo občni zbor. Društvo ima zdaj 537 rednih in 102 podpornih učna. — Ker grof Hohenwart več ne kandiduje, oglasila sta se že za njegov mandat č. g. Tomo Zupan in g. J. Pogačnik.

Primorsko. Vlada je za slov. gospodarsko društvo za Trst in okolico darovala 2000 gld. — Laški zagrizenci, takozvani progresisti, se udeležijo prihodnjih državnih volitev. Torej adio, Stalitz, Burgstaller in drugi! — O sila žalostnih šolskih razmerah v Istri je obširno govoril v državnem zboru poslanec Spinčič.

Hrvaško. Ružič in tovariši so v saboru predlagali, naj se odpravijo vse madjarske šole po Hrvaškem, v Reki pa naj ostanejo sedanje postave. Madjaronska večina sabora seveda tema željama ne bode ustregla. Da Madjari toliko pestijo uboge Hrvate, temu so krivi Madjaroni, ki so popolnoma podobni našim nemškutarjem.

Vnanje države.

Rim. Prihodnji konsistorij ali zbor kardinalov bode meseca maja in bodo takrat sv. oče imenovali šest novih kardinalov. — Letos bodo sv. oče zlato čednostno rožo poslali vojvodini virtemberški, Mariji Tereziji, hčeri pokojnega nadvojvode Albrehta.

Italijansko. V afriški naselbini imajo Lahi opraviti z novim sovražnikom, namreč z derviši iz Gedarefa, ki so pridrli v Eritrejo, skoro do mesta Agordat. Ker je v Afriki samo 12 tisoč laških vojakov, bodo vlada takoj moralna več tisoč vojakov tje poslati.

Francosko. Predsedniku republike, Faureju, se je predstavil novi papežev nuncij. Faure je rekel, da želi miru med Francosko in sv. stolico. — Poslanska zbornica razpravlja o načrtu postave gledč sladkornega davka. Torej povsod hočejo sladkor podražiti; no, človek lahko brez sladkorja živi.

Nemško. Te dni se je v Berolinu mudil naš vnanji minister, grof Goluhovski. Bil je pri slavnosti reda črnega orla, ob enem pa se razgovarjal s cesarjem Viljemom in kanclerjem Hohenlohem, najbrž o turških homatijah in o novem ruskem vnanjem ministru, grofu Muravjevu.

Rusko. Grof Muravjev, novi vnanji minister, je dozdaj bil poslanik v Kodanju. Pravijo, da je velik prijatelj Francije in nasprotnik Nemčije. Skrbel bodo pa v prvi vrsti za koristi Rusije ter ne bode kalil evropskega miru.

Bolgarsko. Srbski kralj Aleksander pride spo mladi kneza Ferdinanda obiskat. — Stambulovega morilca, Tufekčijeva, so iz ječe izpustili proti kavciji. To še bolj potrjuje mnenje, da je vlada kriva Stambulovega umora.

Turško. Albanci se branijo plačevati davek. V Elbasanu so prisili pašo, da mora na davek čakati. — Sultan zopet obljubuje nove preosnove, ali sultan osle

kaže evropskim velevlastim. — Med svet se trosi novica, da je v Carigrad prišlo več nevarnih Armencev. Bog ve, če se ondi zopet ne začne klanje armenskih kristjanov!

Špansko. Vlada namerava dati otoku Kuba samoupravo in mnogo svobodiščin ter upa, da bode potem ondi konec ustaje. Nekateri časniki pa pišejo, da bodo papež posredovali med Španijo in kubanskimi ustaši.

Za poduk in kratek čas.

V podzemeljskem Rimu.

(Piše Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

V kotu, ki ga delata Apijeva in ardeatinska cesta, se že začenjajo pod zemljo katakombe sv. Balbine, ki so pa deloma še zasute in torej nepristopne. Tukaj je stala nekdaj cerkev sv. Balbine, okoli nje pa dišeči vrtovi, kjer so prvi kristijani nabirali evellice za grobove svojih rajnih. Dandanes je tukaj vinograd, od cerkve je ostalo le malo razvalin.

Še nekaj minut, pa smo pri vhodu v Kalistove katakombe. Varstvo nad njimi je izročeno trapistem, ki imajo tukaj svoj samostan in ptujcem razkazujejo katakombe. — Pojni, dragi bralec, z menoj v ta čudni podzemeljski svet!

Globoko v zemljo naju peljejo stopnice v hladne, temne hodnike, kamor še nikdar ni prisvetilo solnce. Otožno žrli sveča in nam kaže pot med samimi grobovi, zamolklo bobnijo koraki, ker pod nami in nad nami je vse votlo. Kakor nalašč je vstvarjeno rimska tlo za katakombe. — Kjer dandanes stoji Rim, so v davnih časih razsajale ognjene sile, hribi so bruhalo ogenj iz sebe, zatorej je prst okoli Rima podobna zdrobjeni, prežgani kavi. Lahko se da kopati, drži trdno kakor zid in vleče mokroto v sebe kakor pesek. — V tej zemlji so starci kristijani delali svoje grobove.

Paganski Rimljani so svoje mrtve sežigali in pepel v posodah shranjevali v dragocenih, templjem podobnih grobovih. Kristijani pa, ki so vedeli, da so naša telesa tempelj božji, da se telo kakor seme izroči le za nekaj časa materi zemlji, so svoje rajne pokapali. Njihovi grobovi pa niso kakor naši, ampak kakor je bil Žveličarjev grob v skalo vsekana, tako so tudi prvi kristijani pod zemljo napravili hodnike in v stenah izdolbli ležišča za mrliče. Grobovi so kakor police drug nad drugim, vsakemu je odmerjeno le toliko prostora, kolikor je bilo ravno potrebno za dotičnega mrliča. Na oglih so navadno manjše jamice za pokapanje otrok.

Mrliča so zavili v platno, večkrat tudi mazilili in ga položili v izdolbino, potem pa odprtino zazidali. Vkljub neštevilnim grobovom ni bilo v katakombe nikakšnega smradu. Mučencem in drugim imenitnim osebam so odmenili tudi več prostora. Tako nahajamo v katakombah kapelam slične prostore, kjer so ob času preganja tudi res opravljali sv. opravilo. — Ko so v Rimu padli prvi mučenci za krščansko vero, so jih imoviti kristijani z velikim spoštovanjem pokopali na svojih zemljiščih, potem so pa tudi druge pokopali okoli njih. Tako so vedno dalje kopali in na ta način so nastali neizmerni podzemeljski prostori, ki se na milje daleč raztezajo.

Kako čuden svet je v teh prostorih! Kakor v mestih tekó ulice na vse strani, tako so tukaj vse križem izprepleteni hodniki. Kdor ni vešč, bi se izgubil, da ne bi nikdar več prišel na svetlo. Kakor po mestih zidajo hiše na več nadstropij, tako tudi v katakombeh

stoji jedno nadstropje nad drugim, v nekaterih katakombah so tri, štiri — dár celo pet nadstropij, do 28 metrov globoko pod zemljo. Učeni možje so premerili te prostore; ko bi kdo vse katakombe združil in bi se po njih vozil z železnico, potreboval bi dva dni, če bi hotel videti vse hodnike.

V teh prostorih je okoli štiri milijone grobov, pa še ni vse preiskano. Radoveden čitatelj me bo morda vprašal, kako so mogli prvi kristijani izkopati tako velikanske prostore, da jih neverniki niso zasačili pri delu? — Tako vpraša marsikateri ptujec, ki pride v Rim, toda odgovor je lahek. Nikakor ne smemo misliti, da je preganjanje kristijanov vedno trpelo. Nekateri cesarji so kristijane pustili pri miru in če so jih tudi njihovi namestniki preganjali po drugih deželah, v Rimu so imeli mir včasih po 10, 20, celo 40 let. V tem času so lahko delali v katakombah in jih nikdo ni motil.

Drugič pa — in to je poglavito — je bila rimska postava jako natančna in je ostro prepovedovala skruniti počivališča rajnih. Rimljani, dasi so bili pagani, so bila počivališča sveta mesta. Celo hudodelniki, ki so bili s smrto kaznovani, so dobili svoj grob, katerega ni smel nihče motiti. — Rimska postava je dovoljevala, da so se zlasti ubožnejši ljudje zbirali v pogrebna društva; vsak je plačal nekaj v skupno blagajnico, potem so mu pa oskrbeli dosten pokop. S to postavo so se okoristili tudi kristijani. Trebalо je le naznaniti državni oblasti, da se je ustanovilo pogrebno društvo pod tem ali onim imenom, pa je bilo dovolj.

V življenju mučencev beremo večkrat, da so kristijani pobrali mrtve ostanke in jih dostenno shranili, pa jih nikdo ni za to nič žalega storil. Pokapanje mrličev je bilo pri Rimljanih sveta dolžnost. S početka pa je katakombe varovala tudi lastninska pravica. Imoviti kristijani so dali svoje zemljišče za pokapanje svojih bratov, in če so lastniki pustili kopati na svojem zemljišču, kaj to druge briga? Toda, ko je začelo preganjanje hujše besneti, vse postave in pravice niso nič pomagale.

V mirnih časih so se kristijani v zasebnih hišah shajali k službi božji; ko se je pa začelo preganjanje in v mestu niso bili več varni, tedaj so se v katakombah shajali. Toda rimski cesarji so kmalu prepovedali, da se ne smejo shajati v katakombah, ko pa to ni nič pomagalo, so katakombe zaplenili in zaprli. A kristijani so imeli skrivne uhode in so se vkljub temu zbirali na grobovih svojih rajnih. Večkrat jih je paganska drhal napadla v katakombeh in mnogi so našli ondi mučeniško smrt. — Posebno na smrtni dan imenitnih mučencev, so se v velikem številu zbirali na njihovih grobovih in opravljeni službo božjo. (Dalje prih.)

Smešnica. Oče vpraša učitelja: »Kako se pa kaj moj sinek v šoli uči?« — Učitelj: Še velja; pa glave nima! — Oče: »Kaj, glave nima? Ali jo je zgubil?

Razne stvari.

Domače. (Zaradi celjske slov.-nemške gimnazije) je izjavil naučni minister v proračunskem odseku gosposke zbornice, da bode to gimnazijo vzdrževalo ministerstvo do jeseni, na jesen pa ta zadeva zopet pride v državni zbor.

(Mariborski prusaki) so minoli ponedeljek v kazini praznovali 26 letnico nemškega »rajha«. Govorili so inženir Jansky, urednik H. Kordon, ki je zgodovini nekaj zaušnic prisolil, in neki dijak. Slavnost je poveksval g. Dobrovolsky, učitelj petja na gimnaziji, z igranjem glasovira. Strije Žindler, denite si Dobrovolsnega, tega

civilno poročnega ljubčeka, v škatljico, na c. kr. gimnazijo že dolgo več ne sodi!

(*Odlikanje.*) Dne 18. januarija sta bila v Mariboru g. potovalni učitelj Janez Belè in g. Anton Stiegler odlikovana s srebrnima svetnjama štajarske kmetijske družbe.

(*O gornje Savinje.*) Lesa leži mnogo posekanega v gornjesavinjskih planinah; toda spravljanje je nemogoče, ker letos nimamo snega.

(*Na Rečici*) je vse oltarje v župni cerkvi prenovil g. J. Cesar, akademični kipar iz Mozirja. Ker ga poznamo kot domačega umetnika ter prepričanega katoličana, moramo ga cerkvenim predstojništvom pripomoreti; on ni vsakdanji mazač, ampak zares strokovnjak.

(*Zdravniška vest.*) Preselil se je iz Bleda na Kranjskem v Šoštanji zdravnik dr. Laab; v Žalec pa g. dr. Fridrich iz Zidanega mosta.

(*V Zlogoni vasi nad Čadramom*) imajo lastniki precej daleč in po strmini živino napajati. Zato so se združili in s pismom prostovoljno zavezali, da bodo 600 metrov dolgi vodotok v sredino vasi napeljali. Ročna dela bodo za tlako napravili, železne cevi in druge stroške pa skupno pobotali.

(*Madjarski trgovci z vinom.*) Gospodarska poskušalnica v Mariboru je našla, da je bilo ponarejene preko tretjine vina, doposlanega jej na poskus. To vino prihaja večinoma od madjarskih trgovcev, ki prodajajo svojo brozgo v krčmah po deželi. Ljubi Slovenec, izogibaj se takih krčem; škoda za zdravje in denar!

(*Nesreča za gospodarje.*) Iz Črešnic se poroča: Celih pet dnij je bilo vse trsje in drevje v ledu, v petek in soboto, dne 15. in 16. januarija pa je deževalo. Ne potrebujete nič dobrega vina?

(*Volitev v občinski zastop Sv. Jurija ob Ščavnici*) se je vršila dne 14. jan. Šestorica je vložila ugovor proti volitvi; pa razlogi so ničevi; vendar bo ta ugovor šestorico, ker so v njem nekega volilca žaljivo oblatili, spravil pred sodnijo.

(*Predavanje o žvinoreji.*) V nedeljo, dne 24. januarija bode v Vuhredu predaval o žvinoreji g. Martin Jelovšek, učitelj na deželnini kmetijski šoli v Grottenhofu pri Gradeu.

(*Poduk o pripravljanju krmne*) priskrbi letos spomladi na Dunaju poljedelsko ministerstvo. K temu poduku sta za Štajarsko po kmetijski družbi predlagana gg. Fr. Knauer, pristav na vinarski šoli v Mariboru, in Martin Jelovšek.

(*»Bismarkovec*) nima ničesar iskati v slovenski hiši! Marš ven!« Tako je rekel vrl Starovaščan »nemškemu« čevljaruju »Ich Herr Michel Mack« v Šaleku, ko je ta došel v znano narodno gostilno Kokošinekovo na Konovini pri Velenju. Posnemanja vredno!

(*Socijaldemokrati*) Šaleške doline so imeli v nedeljo, dne 17. januarija pri gosp. Raku v Velenju ljudski shod, ki ga je sklical Fr. Ropas iz Celja, kateri je tudi govoril o prihodnji državnozborski volitvi, o delavski stranki in o socijalni demokraciji in grdo napadal našo narodnost, vero in duhovščino. Odgovarjal mu je in pojasnjeval načela socijalnih demokratov in katoliških delavcev šmartinski g. kaplan.

(*Svoj volilni oklic*) so socijaldemokratí tudi v Šaleški dolini v mnogih iztisih raztrosili, seveda proti postavno, zato po noči. Pa kdor ga je dobil, ga je raztrgal. Saj pa te surove žlobudre ni skoraj mogoče umeti.

(*Pri Sv. Petru niže Maribora*) se že kažejo oznanile spomladi: Dren (*Cornus mas*) bode pri tem vremenu precej v cvetu. Bezeg (*Sambucus nigra*) ima že 1 cm dolge mladike. Kosmulja (*Agave Ribes grossularia*) že zeleni. Šipek (*Rosa canina*) in požlahtnjene, nepokopane vrtnice že odpirajo svoje popke. — Četudi

je znano, da se pri nas narava izmed vseh krajev marioborske okolice najprej prebudi, vendar nas te prerane prikazni močno osupnejo. Kaj-li bode iz tega?

(*S Huma pri Ormožu.*) Načelnikom tukajnjega krajnega šolskega sveta je zopet izvoljen župan, gosp. Martin Ivanuša, ki je ob enem tudi krajni šolski ogleda. Njegov namestnik je g. Martin Žibrat, kmet v Frankovcih; odborniki pa gg. Fr. Pavlinič, župan, Ivan Puklavec, Ivan Masten in Matevž Masten. — V Šalovcih je županom izvoljen g. Martin Podgorclec, posestnik in mlinar.

(*Duhovniške spremembe.*) Č. g. Jak. Kolednik, župnik na Hajdinji, je stopil v stalni pokoj, in je župnija Hajdinj razpisana do dne 18. februarja. — Župnijo Sv. Lovrenca na Bizejškem je dobil č. g. Jan. Pavlič, kaplan v Pišecah, in bode dne 28. januarija inštaliran. — Na Remšniku je umrl vpokojeni duhovnik, č. g. Val. Kranjc. Naj v miru počiva!

Društvene. (*Dijaški kuhinji*) v Mariboru so darovali slavna posojilnica v Makolah 60 fl., vlč. gosp. župnik M. Lendovšek 5 fl. in č. g. J. Weixl, kaplan pri Sv. Križu na Murskem polju, 5 fl. 6 kr., nabranih na zadnji veselici ondotnega bralnega društva.

(*Bralno društvo v Cezanjevcih*) ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 7. februarja (ne pa 24. jan.) v šoli ob 3. uri popoldne z običajnim vsporedom. Za tem sledi predavanje ekonoma gosp. Cerjaka o trtoresi. Prosta zabava vrši se v gostilni g. Murkoviča.

(*Kmetijsko bralno društvo v Majšpergu*) ima v nedeljo, dne 24. jan. ob 4. popoldne zborovanje, pri kojem se bodo sprejemali tudi novi udje. Po zborovanju bode veselica s petjem. Peli bode domači mešani in moški zbor. Vstopnina za neude 10 kr.; udje pa so vstopnine prosti.

(*Odbor ognjegasilnega društva v Logarovcih*), s sedežem v Kokoričih pri Ljutomeru, se je sledče sestavil: I. Upravitelji: Farkaš Radoslav, načelnik; Simonič Alojzij, podnačelnik; Slekovec Jožef, blagajnik; Jelen Jožef, tajnik. II. Činovniki odborniki: Čuk Jakob, vodja plezalcev; Filipič Fran, vodja brizgalničarjev; Kolarič Anton, vodja varuhov; Heric Jožef, nadzornik orodja; Ivančič Rade, zdravilstvenik; Žižka Fran, nadzorbentar. III. Činovniki: Križan Fran, podvodja plezalcev; Marinič Fran, podvodja brizgalničarjev; Čuk Fran, podvodja varuhov; Lipša Miha, trobentar.

(*Slov. čitalnica v Mariboru.*) Novoizvoljeni odbor se je takole osnoval: Dr. B. Glančnik, predsednik; dr. Janko Bezjak, njegov namestnik; dr. Ivan Glaser, tajnik; Paul Simon, blagajnik; J. Bahovec, knjižničar; Henrik Schreiner, Janko Košan, Bl. Matek, Miško Cizel, odborniki.

(*Veselice čitalnice v Mariboru.*) Vse društvenike in prijatelje našega društva opozarjam na vspored za pustni čas. Odbor si bode posebno prizadel, da bode običajni koncert ob svečnici s sijajno prosto zabavo, kolikor možno, vreden naslednik svojim prednikom. Povabili so se priljubljeni in dobro znani tuji pevci in pevkinje. — Zanimiv bode tudi na pustno nedeljo ples v kostumih. — Slišali smo, da se bode letos č. damam pridružilo tudi večje število gospodov v narodnih nošah.

(*Leposlovno bralno društvo*) pri Mali Nedelje bode imelo v nedeljo, dne 31. jan. ob 4. uri v šoli redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. Pozdrav predsednika; 2. poročilo tajnika in sklep računa leta 1896.; 3. volitev novega odbora; 4. razni nasveti.

(*Slov. kat. bralno društvo »Mir«*) pri Veliki Nedelji priredi v nedeljo, dne 31. jan. v prostorih g. Ivana Goričana veselico z gledališkima igrama »Bratine zna« in »Damoklejev meč«, s tombolo in s prosto zabavo z godbo. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

(Iz Ljutomera.) Odbor političnega in gospodarskega društva v Ljutomeru priredi v nedeljo, dne 24. januarija ob treh popoldne v gostilnici g. Vaupotiča zborovanje s sledenim vsporedom: 1. O državnem zboru poroča naš poslanec g. dr. Lav. Gregorec. 2. O deželnem zboru in o volitvah v peto kurijo, naš deželni poslanec g. dr. Rosina. 3. Slučajnosti.

(V Konjicah) bo »kat. polit. društvo« v nedeljo, dne 31. jan. slavilo 26. obletnico svojega obstanka. Naš drž. poslanec, g. prof. Robič bo pri tej priliki svojim volilcem poročal o zadnjih dogodkih na Dunaju.

(V Čadramu) bo imelo prihodnjo nedeljo, dne 24. januarija, popoldne društvo »Sloga« zborovanje v soli. Gosp. potovalni učitelj J. Belé bode razlagal umno sadjerejo.

(Bralno društvo v Veržeju) bode imelo redni občni zbor v nedeljo, dne 24. prosinca ob 3. uri popoldne v društveni sobi z običajnim vsporedom.

(V Grižah) zboruje dne 24. prosinca kmetijsko bralno društvo. Dnevni red: Volitev novega odbora. Zapisovanje novih udov. — Gostje dobro došli! Začetek popoldne ob 3. uri.

(Slovenjebistriško pevsko in tamburasko društvo) ima dne 27. jan. ob 6. uri zvečer v gostilniških prostorih g. Petra Novaka občno zborovanje. Vse častite ude vabi k obilni udeležbi odbor.

Iz drugih krajev. (Potres v Ljubljani.) V nedeljo zvečer ob 9. uri 31. min. je bil občutiti prilično močen potres. Strahu pa je povzročil samo malo. Niti v gledališču se ni vznemirilo občinstvo.

(Koroški nemški liberalci) hočejo izdajati slovenski časnik, ki bude prinašal stupene članke »Bauernzeitunge«. S tem slov. časnikom bodo pa Nemci gotovo toliko dosegli, kakor naši svoje dni s »Kmetskim prijateljem« in »Štajerskim kmetom«!

(Grozen spaček.) V Aradu je neka ženska porodila strašen nestvor. Ta nestvor ima izredno debelo glavo, vso kosmato, in pa tri usta, jedne nad drugimi. Srednja usta zijajo. Nadalje ima ta nestvor 4 oči in 4 uše; roki in nogi so skrivljene. Na vsaki roki in nogi so po 4 prsti; prsti na nogah imajo dolge kremlje. Ta pošastni nestvor je živel samo par ur.

(Košnja trave meseca januarija.) Iz Zemuna pišejo: Ljudstvo, sprehajajoče se dne 8. jan. po nasipu, ki vodi do železnice, je opazilo na obeh straneh nasipa — kljubu zimske dobi — lepo, zeleno travo. A začudenje je še naraslo, ko si opazil človeka, ki je kosil to dovolj veliko travo. Košnje meseca januarija menda se ni bilo v naših krajih.

Loterijne številke.

Trst 16. januarija 1897:	65, 61, 28, 60, 46
Lince » » »	49, 43, 69, 64, 39

Svilnato blago za plesišče 35 kr.

do 14 gld. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in pisana Hennebergova svila meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damastni itd. (blizu 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd.) **Poštnine in carine prosto na dom.** Vzorec obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo G. Henneberg (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Oglas o podoku viničarjev.

Da bi se viničarji bolj temeljito izurili v obdelovanju amerikanskega trsja, sklenil je štajarski deželni odbor tudi v letu 1897, in sicer počeni od 1. marca do konca novembra 1897, **viničarsko podučevanje** ustanoviti.

Omenjeni viničarski poduki bodo se obhajali v sledenih krajih:

1. V Mariboru v deželnem vinorejski soli;
2. V Lipnici v deželnem vinogradnem posestvu;
3. V Borlu niže Ptuja na deželnem vinogradnem zasadu.

V vsakem teh treh mest se bo sprejelo za zdaj dyanjst posestniških ali viničarskih sinov, ki dobijo ondi: prosto stanovanje, ves živež, in vrh tega 4 gld. na mesec.

Viničarji se pri teh podukih v prvi vrsti imajo praktično izuriti, na teoretično izobrazje oziralo bo se samo le toliko, kar je pri novih zasadih znati najpotrebnejše. Po dokončanem tečaju dobijo obiskovalci spričevalo sposobnosti.

Sprejemni pogoji so sleden: Dokazati se ima 1. dovršeno 17. leto starosti; 2. nemadeževnost dosedanjega življenga; 3. poselitev morajo se obvezati ob početka meseca suša do konca novembra 1897 neprestano v tečaju ostati in podvreči se vsem za izobrazbo namenjenim uredbam deželnih organov. Dotične prošnje brez koleka imajo se do najposlej **10. februarja 1897** štajarskemu odboru predati.

V Gradcu, meseca januarija 1897.

2-2 Od štaj. deželnega odbora.

Čiste vinske drože

kupuje vsake mere

Vezi za cepljenje trt iz patentovanega gumija

po načinu profesorja Göthe, kakor tudi dr. Kröczer-ja prodaja jedino pristna in v neprekosljivi kakovosti

c. in kr. dvorna tovarna za gumi in celluloid

J. N. Schneider.

Glavna zaloge: VII₂, Stiftgasse 19. **Dunaj.** **Podružnica:** I., Graben 10.

Naslov za telegrame: „Gummischneider“. 2

G Da bodo Vaše
OSTIJE
pošteno-vesele,
kupite si za 17 kr.
za to jako primerno knjižico

„Zenitovanje“,
spisal Lovro Stepišnik.

Znesek se naj pošlje v markah.
Knjižico prodaje
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Krepkega kovaškega učenca
sprejme Franc Pungartnik, kovaški mojster
v Hočah.

Naznanilo.

Kupijo se vsaki dan pri 2-7
Jožefu Robiču,
trgovcu z divjačino in perutnino
v Magdalenskem predmestju v Mariboru
čisti pitani kapuni kila gld. —75
pitani pišanci 60
jerebice, jeden par " 130
srnjake kilo " —50

Popolno kovaško opravo

po ceni proda Primec, sedlarski mojster v Hočah. 2-2

Razne uradne pečate

najceneje priskrbi
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Služba občinskega tajnika

je razpisana pri občini **Sv. Krištof** v sodniskem okraju Laško, mesečna plača 40 gld., prosto stanovanje in en del vrta za uporabo. Nastop službe, dne 1. sušca 1897. Zagotovine ali cautiona je vložiti 200 gld. v gotovini ali hranilnih knjigah. Prosilci, nemškega in slovenskega uradovanja zmožni, naj vložijo prošnjo do **13. svečana 1897** pri županstvu **Sv. Krištofa** pošta Laško (Tüffer).

1-2

Zupan Simončič.

Služba oskrbnika (šafarja)

se oddaje pri **grajščini v Negovi**. Prošnjik mora vsa opravila v vinogradih, posebno cepljenje in drugo delo pri ameriških trsih, popolnoma razumeti. Dohodki so 200 gold. gotovega denarja, stanovanje in deputati.

Prošnje se naj pošljajo najkasneje do **10. svečana** t. l. grajšinskemu oskrbniku v Negovi, pošta **Ivanjci**, Štajersko.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)
iz lekarne pri
„angelju varhu“
in tovarne far-
macevtičnih
preparatov

A. Thierry-ja
v Pregradi
pri Rogatec-Slatini
Preskušen in potren
od zdravstvenih
oblastev.

V svrhu varnosti
občinstva pred
ničvrednimi po-
narejanji nosim
od sedaj nadalje
to le oblastveno
registrovano var-
stveno znamko.

domače zdravilo,
ki uteši prsne in
plučne bolesti itd.
ter je vporabno no-
tranje in zunanje. V znak pristnosti
je zaprta vsaka steklenica s srebrno
kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka
Adolf Thierry, lekarna pri „angelju
varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgo-
raj stojecje zeleno tiskane varstvene
znamke, naj se odkloni kot čim cenejo
tem nič vrednejšo ponaredbo. Pazi naj
se toraj vedno natančno na zeleno
varstveno znamko, kakor zgoraj! Po-
narejalce in posnemovalce svojega je-
dino pravega balzama, kakor tudi pre-
kupce nič vrednih ponarejenih, občin-
stvo varajočih drugih balzamov, zasle-
dujem najstrožje sodniškim potom na
podlagi zakona o varstvenih znamkah.
Kjer se ne nahaja zaloga mojega bal-
zama, naj se naroči direktno in na-
slovni: Na angelju varha lekarno A.
Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Sla-
tini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic
stane franko vsake avstro-ugerske poštne
postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino
12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih
ali 6 dvojnih steklenic se ne raz-
pošilja. Razpošilja se samo proti pred-
plačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na
zgorajšno zeleno varstveno znamko,
katero mora nositi v znak pristnosti
vsaka steklenica.

1-20

Adolf Thierry, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

Zahvala in priporočilo.

Želeč prav veselo novo leto, se zahvaljujem v prvi vrsti častiti duhovščini, kakor tudi vsem naročnikom za meni, v teku mojega 20-letnega delovanja z obilim naročilom raznih kipov, skazano čast ter prosim, da bi me tudi zanaprej z naročevanjem izdelovanja oltarjev in svetih kipov, počastili. Zagotovim jih, da bode tudi zanaprej moja edina skrb, naročila, točno, vestno in po ceni izvrševati.

Lavoslav Perko,

podobar in pozlatar pri Sv. Trojici v Slov.
goricah. 3-3

Slovanska knjižnica

izhaja vsak mesec v 5 do 6 pol obsežnih
snopičih. Cena za celo leto 1 gld. 80 kr., v
razprodaji pa po 18 kr. snopič. — Doslej je
izšlo že 56 snopičev.

„Knjižnica za mladino“

izhaja vsak mesec v trdo vezanih snopičih.
Doslej je izšlo 23 snopičev. Cena za celo leto
2 gld. 40 kr., v razprodaji po 25 kr. snopič.

Naročila sprejema „Goriška tiskarna A.
Gabršček“ v Gorici. — V Mariboru se
dobé v prodajalnici **Marije Pristernik**, Te-
gethoffstrasse št. 13. 10-10

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem
po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za
bolestnike in okrevalce, kemično razložen in
sposnan za čisto vinsko prekapino. 21

Tovarna za krtače in čopiče

Julija Fischbach-a,
poprej

Karola Ludwig-a
v Mariboru na Dr.

izdeluje po ceni in pošteno različne
krtače ali ščeti za trgovino, voja-
štvo in za tovarne.

Cenik zastonj in franko. 5-5

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?

Vsak, kdor hoče svoje zdravje ohrani-
ti in utrditi, pa ob enem noči
pogrešati prijetnega kavinega užitka.
Bobova kava je, kakor znano, škodljiva,
ker preveč živce razburja; ako se jej pa Kathreinerjeva primeša,
je odvzame škodljive učinke. *****

Vsak jo pije, ki se ne čuti prav zdravega. Posebno za take,
ki bolehajo na živcih ali v želodcu, izkazala se je
Kathreinerjeva kava, čista brez primesi, v tisočih slučajih kot
najboljša, najzdravejša in lahko prebavljava piča. *****

Vsak otrok in vsaka ženska naj pije Kathreinerjevo kavo, ki
je tečna in se prilega siabemu in rahlemu telesu, naj bo
že čista ali mešana z bobovo kavo. S svojim prijetnim, milim
okusom se kmalo vsem prikupi. *****

Vsak, ki hoče pri gospodarstvu kaj prihraniti in vender uživati
okusno in zdravo kavo, naj si kupi Kathreinerjevo kavo.
Naj bo čista ali mešana z bobovo, ugajala bo po okusu vsakomu.

Kathreiner-Kneippova sladna kava je v
zdrava družinska piča čist priroden plod v celih zrnih,
iz najboljšega slada izdelana in po Kathreinerjevem, v vseh
deželah priznanim in oc najvejnejših strokovnjakov
preskušenem načinu z okusom prave bobove kave prekisana.
Kathreinerjeva kava združuje toraj v sebi prijetni okus ptuje
bobove kave in vse od zdravnikov priznane dobre lastnosti
domačega slada. *****

Prošnja: Kdor noči biti goljufan in oškodovan
naj paži pri nakupu na varnostno
znamko in na obliko na strani nasli-
kanega izvirnega zavoja z imenom
Kathreiner.
Zavoji brez imena **Kathreiner** niso pristni.

